

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Організація і управління природоохоронною діяльністю»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність **101 Екологія**

Освітня програма «_____»

Рік навчання **4**, семестр **8**

Форма навчання **денна, заочна** (денна, заочна)

Кількість кредитів ЄКТС _____

Мова викладання **українська** (українська, англійська)

Лектор курсу

Контактна інформація

лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

Доц. Наумовська О.І.

el.naumovskaya@gmail.com

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3494>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Метою навчальної дисципліни «Організація управління в екологічній діяльності» є опанування студентами спеціальності Екологія на основі теорії і практики базую управління природоохоронною діяльністю, управлінням будь-якою галуззю народногосподарського комплексу, як єдиною системою та системи контролю екологічної діяльності, з урахуванням особливостей організації процесу екологічного управління господарської діяльності, як на локальному, регіональному, державному, так і на міжнародному рівнях, а також опанування практичними навичками при проведенні інспекторських перевірок із дотримання природоохоронного законодавства України.

Набуття компетентностей (відповідно до затвердженого Стандарту вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія», Наказ Міністерства освіти і науки України 04.10.2018 р. № 1076):

1. Загальні компетентності (ЗК):

K01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

K06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

K07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

K08. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

K09. Здатність працювати в команді

K10. Навички міжособистісної взаємодії.

K11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

1. Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

K14. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

K15. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.

K17. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.

K18. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.

K19. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління.

K20. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.

K22. Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання.

K23. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.

K24. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування.

K25. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.

K26. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
2 семестр				
Модуль 1				
Тема 1. Предмет, цілі і методи управління	2\2	Опанувати метод Дерево цілей. Представити ессе.	Планування дій за методом «Дерева цілей»	Рейтингове оцінювання (6)
Тема 2. Принципи і функції управління. Типи класифікацій функцій управління	2\2	Оцінка характеристик екологічності корпоративного управління	виявити ті особливості внутрішнього та зовнішнього середовища, які впливають на вибір стратегії розв'язання екологічної проблеми; 2) проаналізувати фактичний стан і очікувані зміни виявлених ключових чинників; 3) сформулювати альтернативні стратегії розв'язання екологічної проблеми залежно від сукупності визначених ключових чинників; 4) отримати кількісні дані щодо пріоритетності альтернативних стратегій; 5) провести елементарну статистичну обробку одержаних даних і зробити висновок про найбільш пріоритетну стратегію; 6) знайти в міжнародному, національному та місцевому природоохоронному законодавстві положення, що свідчать на користь пріоритетності розв'язання досліджуваної екологічної проблеми.	Рейтингове оцінювання (6)
Тема 3. Процес управління. Техніка і технологія управління.	2\2	Інвентаризаційний аналіз життєвого циклу продукції	1) виявити ті особливості внутрішнього та зовнішнього середовища, які впливають на вибір стратегії розв'язання екологічної проблеми; 2) проаналізувати	Рейтингове оцінювання (6)

			<p>фактичний стан і очікувані зміни виявлених ключових чинників;</p> <p>3) сформулювати альтернативні стратегії розв'язання екологічної проблеми залежно від сукупності визначених ключових чинників;</p> <p>4) отримати кількісні дані щодо пріоритетності альтернативних стратегій;</p> <p>5) провести елементарну статистичну обробку одержаних даних і зробити висновок про найбільш пріоритетну стратегію;</p> <p>6) знайти в міжнародному, національному та місцевому природоохоронному законодавстві положення, що свідчать на користь пріоритетності розв'язання досліджуваної екологічної проблеми.</p>	
Тема 4. управління.	2\2	Інституційно – правові засади розробки і обґрунтування екологічних програм	<p>розглянути місце екологічного планування та програмування в системі спеціальних еколого-управлінських функцій;</p> <p>2) проаналізувати нормативну базу, що регламентує суспільні відносини в галузі екологічного планування та програмування;</p> <p>3) розглянути види екологічних програм і специфіку їх розробки;</p> <p>1) ознайомитись із порядком обґрунтування необхідності розроблення екологічних програм;</p> <p>2) довести невинуватий, закономірний характер погіршення екологічної ситуації;</p> <p>3) знайти в міжнародному, національному та місцевому природоохоронному законодавстві положення, що свідчать на користь пріоритетності розв'язання досліджуваної екологічної проблеми.</p>	Рейтингове оцінювання (6)
Тема 5. Кадри управління. Їх класифікація.	2\2	Формулювання і вибір розв'язання екологічних проблем	<p>виявити ті особливості внутрішнього та зовнішнього середовища, які впливають на вибір стратегії розв'язання екологічної проблеми;</p>	Рейтингове оцінювання (6)

			<p>2) проаналізувати фактичний стан і очікувані зміни виявлених ключових чинників;</p> <p>3) сформулювати альтернативні стратегії розв'язання екологічної проблеми залежно від сукупності визначених ключових чинників.</p> <p>4) отримати кількісні дані щодо пріоритетності кожної з чотирьох альтернативних стратегій для різних експертів;</p> <p>5) провести елементарну статистичну обробку одержаних даних і зробити висновок про найбільш пріоритетну стратегію;</p> <p>6) оцінити достовірність отриманих даних на основі оцінки перекриття довірчих інтервалів.</p>	
Тема 6. Апарат управління. Компетенція органу управління.	2\2	Формування вихідного переліку природоохоронних заходів на реалізацію завдань екологічної програми	<p>ознайомитись із нормативно-правовою базою, що регламентує фінансування природоохоронних заходів;</p> <p>2) підготувати запит на фінансування природоохоронних заходів із обласного фонду охорони навколишнього природного середовища;</p> <p>3) скласти екологічний висновок на підготовлений запит.</p>	Рейтингове оцінювання (6)
Тема 7. Поняття функцій державного управління в сфері екології.	3\3	Формування вихідного переліку природоохоронних заходів на реалізацію завдань екологічної програми	<p>ознайомитись із нормативно-правовою базою, що регламентує фінансування природоохоронних заходів;</p> <p>2) підготувати запит на фінансування природоохоронних заходів із обласного фонду охорони навколишнього природного середовища;</p> <p>3) скласти екологічний висновок на підготовлений запит.</p>	Рейтингове оцінювання (6)
Тема 8. Структура	2\2	Формування оптимального переліку природоохоронних заходів на реалізацію завдань екологічної програми	<p>ознайомитись із нормативно-правовою базою, що регламентує відбір природоохоронних заходів для фінансування з фондів охорони навколишнього природного середовища;</p> <p>2) скоригувати попередньо одержаний оптимальний розподіл коштів між</p>	Рейтингове оцінювання (6)

			напрямами екологічної програми з урахуванням наявних запитів на фінансування; 3) сформулювати оптимальні переліки природоохоронних заходів у межах кожного з напрямів екологічної програми.	
Тема 9. Система спостережень за станом навколишнього природного середовища обласного рівня.	2\2	Визначення оптимального розподілу коштів між напрямками екологічної програми	ознайомитись із нормативно-правовою базою, яка регламентує структурування екологічних програм і розподіл коштів між їх напрямками; 2) провести узагальнену оцінку регіонів, які фінансуватимуться в межах екологічної програми; 3) визначити оптимальний розподіл коштів між регіонами	Рейтингове оцінювання (6)
Тема 10. Порядок проведення інспекторських перевірок із дотриманням природокористувачами вимог екологічного законодавства з охорони навколишнього природного середовища	3\3	Розробка стратегічної задачі екологічного спрямування шляхом спільної діяльності служб з ОНПС	ознайомитись із нормативно-правовою базою, яка регламентує розподіл функцій органів державного управління при вирішенні питань ОНПС; 2) провести узагальнену оцінку структури Державної екологічної інспекції.	Рейтингове оцінювання (6)
Тема 11. Стандарти серії ISO 14 000 в системі управління господарською діяльністю	2\2	Управління природоохоронною діяльністю підприємства у відповідності до ISO 14 000	Скласти програму управління природоохоронною діяльністю підприємства у відповідності до ISO 14 000	Рейтингове оцінювання (6)
Тема 12. Управління екологічною діяльністю в країнах світу. Міжнародне співробітництво	2\2	Управління екологічною діяльністю в країнах світу	За всієї бази критеріїв екологічних ризиків здійснити оцінку пріоритетних забруднювачів НС глобального, локального рівнів	Рейтингове оцінювання (6)
Всього за 2 семестр				70
Іспит				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора та деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану навчальну і наукову літературу

Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)
------------------------------------	--

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано